

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4To/74/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1618010529
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Kováč
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1618010529.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Karola Kováča a sudcov JUDr. Petra Šamka a JUDr. Vladimíra Buchvalda, v trestnej veci obžalovanej I.. E. Y. a spol., pre zločin podvodu spáchaného formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d/ k § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., o odvolaní obžalovanej I.. E. Y. proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo 04.03.2019 sp. zn. 3T/80/2018, na verejnom zasadnutí konanom 24. októbra 2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovanej I.. E. Y., nar. XX.XX.XXXX z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Malacky zo 04.03.2019 sp. zn. 3T/80/2018 bola obžalovaná I.. E. Y. uznaná za vinnú pre zločin podvodu spáchaného formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d/ k § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že po vzájomnej dohode obvinená I.. E. Y. dňa 01.07.2014 v prevádzke svojej advokátskej činnosti na Y. č. XXXX v D. vyhotovila závet v mene C. C., zomrelom dňa XX.XX.XXXX, v ktorom bola obvinená S. D. uvedená ako jediná dedička C. C., zabezpečili podpísanie tohto závetu a následne ho obvinená S. D., uvedomujúc si jeho nepravosť, predložila v rámci dedičského konania po poručiteľovi C. C. Notárskemu úradu I.. W. B.Š., G.. V Malackách, ktorý dňa 10.09.2014 pod č. k. 12D/295/2014, Dnot 205/2014 vydal Osvedčenie o dedičstve, právoplatným dňa 26.09.2014, ktorým majetok po poručiteľovi C. C. ako jediná dedička zo závetu nadobudla obvinená S. D., čím bola poškodenému C. Š. ako zákonnému dedičovi spôsobená škoda vo výške 102.781,45 eur.

Za uvedený zločin bol obžalovanej podľa § 221 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j/, písm. l/, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. bol obžalovanej výkon uloženého trestu podmiennečne odložený na skúšobnú dobu 2 roky.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie obžalovaná I.. E. Y..

V písomných dôvodoch podaného odvolania obžalovaná prostredníctvom svojho zvoleného obhajcu sa domáhala, aby krajský súd zrušil výrok o treste napadnutého rozsudku a sám rozhodol spôsobom, že jej uloží peňažný trest. Odvolateľka vyslovila názor, že vzhľadom k jej prístupu k celému konaniu a to najmä k uznaniu svojho pochybenia i oľutovania, ako aj k náhrade škody a vrátenia veci do pôvodného stavu spolu za súčinnosti s obžalovanou S. D., boli vytvorené predpoklady na to, aby v predmetnej veci s poukazom aj na to, že motívom bol iba ekonomický prospech, bol v tomto smere uložený peňažný trest, možno aj prísnejšieho charakteru, ktorý by vzhľadom k jej doterajšiemu spôsobu života, plne postačoval k náprave a splňal by účely generálnej a individuálnej prevencie.

Krajský súd v Bratislave v konaní o odvolaní obžalovanej, nariadil verejné zasadnutie, ktorého sa zúčastnili obžalovaná I.. E. Y., jej obhajca a prokurátorka krajskej prokuratúry. Odvolací súd vykonal

verejné zasadnutie bez prítomnosti poškodeného C. Š., nakoľko na takéto postup boli splnené všetky zákonné podmienky.

Na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom obhajca obžalovanej navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám rozhodol spôsobom, že obžalovanej uloží peňažný trest, hoci aj v prísnejšej výmere.

Prokurátorka krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhla, aby krajský súd odvolanie obžalovanej zamietol ako nedôvodné.

Obžalovaná I.. E. Y. sa pripojila k ústnemu prednesu jej obhajcu.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 315 Tr. por.) primárne konštatoval prípustnosť odvolania (§ 306 ods. 1 Tr. por.) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por. a preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľka podala odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Zistil pritom, že odvolanie obžalovanej I.. E. Y. nie je dôvodné.

Povinnosťou odvolacieho súdu na základe revízneho princípu, determinovaným vyššie uvedeným ustanovením, bolo preskúmanie len tých výrokov, proti ktorým odvolateľka podala odvolanie a preskúmanie správnosti postupu konania, ktoré predchádzalo týmto napadnutým výrokom rozsudku. Výnimkou z uvedenej zásady by bolo to, že by odvolací súd musel prihliadať aj na chyby, ktoré síce odvolaním neboli vytýkané, ale ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali (po právoplatnosti rozsudku) podanie mimoriadneho opravného prostriedku, t. j. dovolania v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. Takéto chyby však v posudzovanom prípade zistené neboli.

V nadväznosti na vyššie uvedené zistenia, ako aj vzhľadom k podanému odvolaniu zo strany obžalovanej iba voči výroku o treste napadnutého rozsudku, a z toho vyplývajúceho rozsahu prieskumnej povinnosti, odvolací súd nepreskúmal výrok o vine, vrátane právneho posúdenia skutku.

Odvolací súd v tomto smere iba konštatuje, že obžalovaná I.. E. Y. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 04.03.2019 urobila vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., t. j. že je vinná zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, následne okresný súd prijal vyhlásenie obžalovanej podľa § 257 ods. 7 Tr. por. Je nutné tiež uviesť, že pred prijatím vyhlásenia okresný súd obžalovanú poučil o jej právach, o zmysle priznania, jeho význame a prípadnom ďalšom postupe. Súd I. stupňa obžalovanej položil podľa § 257 ods. 4 a § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ h/ Tr. por. otázky, na ktoré obžalovaná odpovedala kladne a až potom rozhodol okresný súd podľa § 257 ods. 7 Tr. por. uznesením, že vyhlásenie obžalovanej prijíma a vyhlásil podľa § 257 ods. 8 Tr. por., že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaná priznala spáchanie skutku nevykoná, pričom vykoná len dôkazy súvisiace s výrokom o treste, náhrade škody a ochrannom opatrení.

Na podklade odvolania obžalovanej smerujúceho iba proti výroku o treste, krajský súd v rámci revízneho princípu zistil, že obžalovanej I.. E. Y. bol prvostupňovým súdom uložený primeraný trest, či už do druhu, ako aj do jeho výmery. Požiadavka obžalovanej, aby jej odvolací súd uložil peňažný trest, hoci aj v prísnejšej výmere, treba vyhodnotiť za neopodstatnenú.

Je potrebné vo všeobecnosti zdôrazniť, že stanovenie druhu trestu a jeho výmery musí vychádzať nielen z podmienok upravených v ustanoveniach pri tom ktorom druhu trestu, ale je tiež potrebné dôsledne skúmať všetky skutočnosti významné z hľadiska účelu trestu obsiahnutého v § 34 ods. 1 Tr. zák., ako aj ostatné na účel trestu nadväzujúce kritériá rozhodujúce pre určenie druhu trestu a jeho výmery, ktorých zohľadnenie predpokladá úprava zásad pre ukladanie trestov.

Ustanovenie § 34 ods. 1 Tr. zák. o účele trestu je spolu s ustanovením § 34 ods. 4 Tr. zák. základným vodidlom pri určovaní druhu trestu a jeho výmery. Z hľadiska týchto ustanovení, uložený trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti predtým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných

činov a zároveň trest vyjadri morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Závery na primeranosť postihu páchatel'a trestného činu sa musia opierať o skutočný stav veci a musia z neho vyplývať.

Po preskúmaní obsahu spisu a po vyhodnotení dôkazov vzťahujúcich sa k výroku o treste, odvolací súd dospel k názoru, že uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 2 roky za použitia zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. je skôr trestom miernym ako prísny. Pokiaľ sa obžalovaná domáhala uloženia samostatného peňažného trestu, tak krajský súd vyslovuje, že aj napriek novele ustanovenia § 34 ods. 6 Trestného zákona, ktorá nadobudla účinnosť od 1. augusta 2019 (zákonom č. 214/2019 Z. z.), v posudzovanom prípade iný než trest odňatia slobody by bol vylúčený, keďže alternatívny druh trestu (napr. zákonná možnosť uloženia trestu domáceho väzenia podľa § 53 Tr. zák. účinného od 1. augusta 2019), by neodrážal primeranosť trestu predovšetkým s ohľadom na spôsob spáchania činu (obžalovaná ako advokátka vyhotovila fiktívny závet v mene nebohého C. C., čím poskytla pomoc obžalovanej S. D. s cieľom, aby sa táto osoba obohatila z majetku poručiteľa na úkor skutočného dediča poškodeného C. Š.) i jeho následok (spôsobená škoda vo výške 102.781,43,- eur) a rovnako by nezohľadňoval osobu obžalovanej ako páchatel'ku súdeného trestného činu (išlo o páchatel'ku, ktorá sa protiprávneho konania dopustila v rámci svojej advokátskej činnosti, čím výrazným spôsobom ohrozila dôveru verejnosti k výkonu tohto právnického povolania).

Ďalej treba konštatovať, že okresný súd postupoval správne, keď ustálil dve poľahčujúce okolnosti spočívajúce v tom, že obžalovaná viedla pred spáchaním trestného činu riadna život i tiež, že obžalovaná sa priznala k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutovala (§ 36 písm. j/, písm. l/ Tr. zák.) a neustálil žiadne priťažujúce okolnosti (§ 37 Tr. zák.).

Za situácie ak prevažoval pomer poľahčujúcich okolností, prichádzalo do úvahy zníženie hornej hranice trestnej sadzby uvedené v osobitnej časti Trestného zákona o jednu tretinu. V prejednávanej veci preto bolo nevyhnutné základnú trestnú sadzbu upraviť podľa režimu § 38 ods. 3 Tr. zák.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Odvolací súd sa nestotožnil s argumentmi súdu I. stupňa, že v posudzovanom prípade boli splnené zákonné podmienky pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák. Krajský súd nezistil také okolnosti prípadu alebo také pomery obžalovanej, ktoré by vzhľadom na svoju povahu a intenzitu boli takého rázu, ktoré by jednotlivo alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami prípadu alebo jej pomermi, odôvodňovali uložiť obžalovanej trest odňatia slobody aj pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa režimu § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e/ Tr. zák.

Pokiaľ okresný súd poukázal na doterajší bezúhonný život a vek obžalovanej, tak tieto okolnosti nemožno považovať za také, ktoré by odôvodňovali použitie tohto zmierňovacieho ustanovenia. Napokon aj doterajšia súdna prax ustálila, že samotné priznanie sa k spáchaniu činu, oľutovanie trestnej činnosti, predchádzajúci riadny život, náhrada spôsobenej škody, nie sú spravidla považované za také okolnosti, ako ich má na mysli ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16.07.2008 sp. zn. 3To 102/2006).

Naproti tomu v posudzovanej veci odvolací súd vo vzťahu k obžalovanej vzhliadol splnenie zákonných podmienok pre aplikáciu zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. per analogiam, na rozdiel od okresného súdu, ktorý takto nepostupoval, pričom bolo potrebné vychádzať z nižšie citovaného stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.06.2017 sp. zn. Tpj 55/2016 (stanovisko č. 44/2017, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2017).

Podľa tohto stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, „súd po podaní obžaloby rozhoduje spor medzi obžalobou a obhajobou podľa pravidiel kontradiktórneho procesu - objasňovanie (v zmysle zistenia skutkového stavu veci) je doménou orgánov činných v trestnom konaní

podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Preto samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n/ Trestného zákona.

Poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona predpokladá okrem priznania sa páchatel'a aj úprimné oľutovanie trestného činu. Či k takému oľutovaniu došlo, je potrebné posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu, vrátane procesných prejavov páchatel'a (procesne ako obžalovaného) po prijatí vyhlásenia o uznání viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (najmä pri využití práva záverečnej reči a posledného slova).

Analógia je pri aplikácii Trestného zákona neprípustná v zmysle rozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona. V iných smeroch je prípustná, ak v prospech páchatel'a odstraňuje medzeru v zákone a zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému ustanoveniu.

Ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.“

Nakoľko však odvolanie podala iba obžalovaná JUDr. E. Huťanová, rešpektujúc zásadu zákazu „reformatio in peius“ (§ 322 ods. 3 Tr. por.), neprichádzala do úvahy akákoľvek zmena rozsudku súdu I. stupňa v neprospech obžalovanej, pre nedostatok odvolania prokurátora, vrátane aplikácie ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. per analogiam zo strany odvolacieho súdu.

Obdobne to platí aj vo vzťahu k eventuálnym zmenám ohľadom výroku o spôsobe výkonu uloženého trestu v neprospech obžalovanej (t. j. k zmenám výroku napadnutého rozsudku, ktorým prvostupňový súd podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. rozhodol tak, že sa výkon uloženého trestu podmiennečne odkladá na skúšobnú dobu 2 roky), prípadne ohľadom úvah o potrebe uloženia aj trestu zákazu činnosti popri treste odňatia slobody, aby celkový trest vyznel pre obžalovanú prísnejšie i citelnejšie.

Vychádzajúc z vyššie uvedených právnych úvah a záverov, odvolací súd o odvolaní obžalovanej I.. E. Y. rozhodol spôsobom, vyplývajúcim z výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.